

D O N B O S C O -

K R Á L C H L A P C O V

1. Kráľ chlapcov - Don Bosco. (Nadpis).

2.

Apoštol mládeže. (Podnadpis.) Jeho meno ste už iste počuli. Lebo celý svet rozpráva o Don Boscovi a jeho diele; jeho životopis vyšiel vo všetkých svetových rečiach v milionoch výtlačkov. Číta sa ako napínavý román. Ale ešte krajšie je navštíviť všetky miesta, kde Don Bosco pracoval.

3.

Dnes máme k tomu príležitosť. V duchu sa pripojíme k tým švajciarskym pútnikom, ktorí prišli práve teraz do Turína, do mesta Don Boscovho a teraz idú cez námestie Panny Marie Pomocnice, aby si prezreli oratorium Don Bosca, práve to stredisko kresťanskej výchovy.

4. Sme na veľkom dvore oratoria. Náš vodca, salezián, nám rozpráva o vzniku rozličných častí s rozličnými školami a dielňami, kde sa dnes vychováva do tisíc mladíkov. Obdivujeme poriadok a čistotu v študovniach, pracovniach a spálňach, obdivujeme vážnosť a horlivosť mladíkov pri práci a tešíme sa tomu, že sa tak veselo hrajú počas prestávky. Nakoniec vstupujeme do baziliky P. Marie Pomocnice kresťanov, ktorú dal vystaviť Don Bosco. V nej je i sám pochovaný.

5. Tu stojíme pred historickou, pamätihodnou budovou. Obsahuje izby, v ktorých býval Don Bosco po desať rokov. Sú na druhom poschodí za oblokmí, ovenčenými révou.

6.

Táto izba Don Bosca je najdrahocenejším klenotom celého oratoria. Deň po deň je navštevovaná ctiteľmi toho apoštola mládeže.

7.

Počas poslednej nemoci slúžil Don Bosco v tejto izbe sv. omšu. Odtiaľto ideme cez otvorené dvere kaplnky

na ľavú stranu do izby,

8.

kde zomrel náš svätý. Tu sa za 50 rokov od smrti Don Bosca 31. januára 1888 nič nezmenilo. Holé múry, kamenná dlážka, skromný nábytok, to všetko podane ešte rozpráva o skromnosti svätého a o jeho láske k chudobe. Vedľa je izba, kde Don Bosca pracoval.

9.

Ďalej je malé múzeum. Obsahuje cenné predmety, ktoré sa týkajú Don Bosca, počínajúc od jeho písomných žiackych poznámok až k testamentu svojim dobrodincom, ďalej šatstvo, náradie, spovednica, známa kazateľňa a mnoho iného. Všetko, čo sme videli a slová nášho vodcu ukážu nám

10.

Živý obraz Don Bosca pred naším duševným zrakom. To je Don Bosco, apoštol mládeže: (Obraz z posledných rokov jeho života). Okolo jeho úst vždy ešte pohráva úsmev kráľa chlapčev, ktorých vedel odúševniť za všetko, čo je šľachetné.

11.

Domovom nášho kráľa bola Becchi, skupina domov pri Castelnovo d' Asti, blízko hlavného mesta Piemontu. Na výslnke je niekoľko jednoduchých domčekov, obkolesených lúkami a vinicami.

12.

Najjednoduchší domček v Becchi bol majetkom chudobných ale zbožných osôb, Františka a Margity Bosco. Na prízemí je malá kuchyňa a chlievik pre dve krasavice. Hore sú dve malé izby a pôjd.

13.

Akí chudobní boli títo dvaja ľudia poznať z dvoch izieb, kde bývali. Nástenná tabuľa nám oznamuje, že tu sa 16. augusta 1815 narodil náš Ján Bosco.

14.

O niekoľko dní neskôr sa narodil v sv. krste pre nebo. (Kramorová krstiteľnica v kostole, ktorá sa už dnes neužíva, ale zachováva z úcty k Don Boscovi v obecnom muzeu.)

15.

Na prvé, čo sa Don Bosco pamätal, bola smrť jeho otca. On sám o tom hovorí: "Ešte som nemal dva roky, keď mi zomrel otec. Nepamätám sa už, ako vyzeral. Ani neviem, čo so mnou robili v tých smutných dňoch; ale jedno som nezabudol. To, čo hovorila moja matka: Janko, ty už nemáš otca! Prítom veľmi plakala. Aj ja som plakal, ale len preto, že plakala mamička. Nerozumel som takému nešťastiu, ako je stratiť otca! Vidíme Margitu Boscovú s dvoma deťmi Jankom a starším Jozefom pri smrteľnej posteli svojho manžela. Vpravo nevlastný syn Anton.

16.

Celá výchova spočívala teraz v rukách matky, tej vzornej kresťanskej matky. Už zavčasu sa naučil od nej Janko pokore, jednoduchosť a lásku k bližnému, tiež sebazapreniu. Právom hovorí o nej: "Po Bohu ďakujem všetko, čo som a mám, svojej zbožnej matke!

17.

Pod jej ochranou prežil zlatú mladosť. Mohol sa zahrať do vôle, niekedy sa uplatňoval aj ako pastierik. Pomáhal tiež pri menších prácach doma a na poli.

18.

Ale aj iná Matka ho vzala pod svoju ochranu. Maria, matka nebeská. Viedla ho a poučovala vo snách. Náš obraz ukazuje koniec sna, ktorý mal deväťročný Janko. Zdalo sa mu, že je medzi mnohými kamarátmi. Z nich sa niektorí hrali, iní kliali. Týchto chcel bitkou poučiť. Tu videl vznešeného pána, ktorý mu hovoril: "Bitkou si ich nezískaš. Postav sa im v čelo, pouč ich o ošklivosti hriechu a o kráse čnosti!" Ale tieto slová zmätly Jánka, takže počal plakať. Konečne prišla krásna pani - bola to Matka božia - potešila ho a ukázala mu zázrak: Divoké zvieratá kozy, vlci,

a medvedi sa zmenily na baránkov. V určitom čase všetko porozumieš, pridala láskave.

19.

Od toho času sa Janko namáhal shromaždiť okolo seba chlapcov a usiloval sa na nich vplývať. Rozprával im pekne udalosti, veselé i smutné a niekedy im opakoval kázeň, ktoré počul minulú nedeľu v kostole.

20.

Občas ich vyučoval náboženstvo. Bolo podivuhodné, ako ho počúvali. Aj najroztopašnejší skrotli.

21. Malý Janko poučoval a vyučoval svojich vrstovníkov. Ale čoskoro spozoroval, že tým ich nemôže úplne oduševniť. Chlapci si prajú hru a zábavu a všetko, čo ich zaujíma. Naučil sa chodiť po povraze, rozličné hry a kúzelníctva, ktoré videl u gaukliarov. Často bola okolo neho celá dedina. Vstupné nikdy nežiadal. Zato sa museli všetci na začiatku pomodliť, Otče náš a na konci ísť na požehnanie do farského kostola.

22.

Všetci obdivovali Janka pre jeho duševné schopnosti a ešte viac ho milovali, lebo bol vždy ochotný a láskavý. Na svoje umenie nebol nikdy pyšný. Tu na našom obraze si vymieňa kus bieleho chleba za čier-ny, že mu to vraj lepšie chutná, skutočne však, aby urobil radosť svojmu priateľovi.

23.

Ján Bosco bol odvážny chlapec, malý rytier bez strachu. Jedon príklad. Hore na pôjde strašilo. Práve o polnoci. Nik nemal odvahy tam ísť, len Janko. On sa nebál, hoci mu prvýkrát shasla lampa. A skoro objavil toho strašiaka, a ukázal ho matke a ostatným. Bola to sliepka, ktorá sa chytila do riečice, keď hľadala zrnká. Keď sa chcela z tohto väzenia vyslobodiť, robila hrmot a tým strašila celú rodinu.

24.

Janko bol veselý a živý, ale aj dobrý a zbožný, pretože mal pred sebou príklad svojej matky. Keď mala jedenásť rokov, pristúpil prvýkrát k sv. prijímaniu. Na ten čas to bolo veľmi skoro. Matka sama ho na to pripravovala. Náš obraz ukazuje, ako Janko deň pred sv. prijímaním odobavuje svoje večerné modlitby. Celý deň ho matka nespustila s očí a

25.

na druhý deň pristúpila s ním k stolu Pána. Spoločne sa pripravovali, spoločne ďakovali. Nezabudnuteľnými mu ostali slová matky: "Šťastie dnešného dňa si môžeš vždy obnoviť, kedykoľvek pristúpiš s čistým srdcom k sv. prijímaniu."

26. A aký krásny príklad mu dala matka o láske k bližnému! Často ho brala so sebou k chudobným a nemocným. Janko mal dary a matka mu dovolila hrať sa s deťmi nemocných, alebo modliť sa spolu s nimi za uzdravenie otca alebo matky, kým Margita dávala do poriadku izbu, prala, varila a opatrovala chorého.

27. Matka vychovávala teda Janka v každom ohľade vzorne a teraz vyvolila Prozreteľnosť inej osoby, ktoré mu mali pripravovať cestu k apoštolátu mládeže. Starec Jozef Calosso poznal nevšedné nadanie Janka, keď sa s ním rozprával. Ján mu rozpovedal celú kázeň, ktorú pred krátkym časom počul. Keď sa porozprával Ján Don Calosso s matkou, začal Jána pravidelne vyučovať.

28.

Nesmieme sa tomu čudovať, že Janko až do 12 roku nechodil do školy. Pred sto rokmi boli školské pomery v Taliansku veľmi úbohé. Janko vedel len toľko, koľko sa sám naučil. Lebo ani matka nevedela čítať a písať.

29.

Ale Don Calosso čoskoro zomrel a Ján bol ponechaný zasa sám na seba. Sám si chcel pomôcť, ale šlo mu to ťažko.

30.

Najväčšou prekážkou mu bol brat Anton. On ho nechcel ani vidieť, keď len večer bral do ruky knihu, aby sa trochu učil. Načť potrebujem v dome študovaného pána? Nech je roľníkom, ako ja. Tak hovorieval, ale to nestačilo. Často boli hádky a aj bitky. Tu sa matka rozhodla priniesť najväčšiu obeť.

31.

Nie vinníka, ale najlepšieho, Janka, poslala k cudzím ľuďom. Tu vidíme, ako všetci mali radi Janka. Všetci susedia sa sišli a priniesli mu na cestu potraviny a šatstvo.

32.

Jeho príchod na dvor Moglia. Zpočiatku nemali preň žiadne zamestnanie, ale nemohli odoprieť jeho prosbu a ponechali si ho.

33.

Ostal potom dva roky v dome a pracoval veľmi usilovne. Pomáhal pást, pracoval na roľách a vo vinici.

34.

Nepoznal bojazlivosť ani v cudzine. Čo sa naučil doma a u Don Calossa, to aj tu robil. Keď sa modlil Anjel Pána, klačal. Následkom toho celá dedina zaviedla túto modlitbu, na ktorú už skoro zabudli.

35.

Neskôr šiel Janko do Chieri, kde 16-ročný začal gymnaziálne štúdiá. Pretože mu matka nemohla dať peniaze, musel si pomáhať, ako sa dalo. Popoludní šiel do školy. Predpoludním chodil do školy, popoludní pracoval u krajčírky, začo dostal byt a stravu. Bol zamestnaný i u cukrára, v kaviarni, u stolára,

a obuvníka. Dnes vieme, prečo ho Prozreteľnosť viedla takými cestami. Budúci zakladateľ remeselníckych škôl sám sa mal niečo naučiť z týchto remesiel.

36.

Pri všetkom, čo Janko podujal, mal pred očami len jeden cieľ: stať sa kňazom, apoštolom mládeže. V týždni sa nemohol zabávať s mládežou pre zamestnanie, zato však v nedeľu a vo sviatok ho vždy videli uprostred chlapcov. Tu s nimi navštívil jarmok a odniesol si niekoľko cien.

37. Medzi svojimi spolužiakmi založil spolek, ktorému dal meno "Veselosť". Doňmaj boli prijatí len usilovní čulí a veselí chlapci. On bol dušou spolku. Hry a zábavy nikdy nechýbali; o to sa vedel postarať.

38.

Príliš chytro uplynuli študentské roky v Chieri. Po štúdiach prišli maturitné dni, v ktorých Ján skvele obstál. Skúšobná komisia bola prekvapená jeho nadanosťou a pohotovosťou. Teraz mu bola otvorená cesta do kňazského seminára.

39.

Len potrebná výbava mu ešte chýbala. Kdekoľvek sa klopal na dvere o podporu, všade našiel veselých darcov. Ján sa chcel stať vlastne františkánom a misionárom, ale jeho spovedník ho od toho odradil.

40.

Tak vstúpil do kňazského seminára, keď dostal od svojho dp. farára 25. októbra 1835 kňazské rácho, čiernu to reverendu.

41.

Počujme, čo mu hovorila matka Margita v predvečer toho pekného dňa: "Nie oblek robí kňaza, ale čnosť." Keby si mal jedného dňa pošpiniť toto rácho, vyzleč ho, pre Boha!; bude stokrát lepšie, ak ostaneš chudobným roľníkom, ako keby si sa mal stať nečestným kňazom, ktorý zabúda na svoju povinnosť."

42.

Uplynulo ďalších 6 rokov a prišiel najkrajší deň života pre matku a syna, deň vysviacky za kňaza. Bolo to 5. júna 1841. Pozornosti si zaslúžia slová, ktoré mu vtedy matka povedala: "Synku, viem, že sa modlíš každý deň pri sv. omši za mňa. To je moja najväčšia útechá, to mi stačí. Mysli odteraz len na spásu duší. Chudobne som žila, chudobná chcem aj zomrieť. Ak by si sa mal stať - na tvoje nešťastie - niekedy ešte bohatým, veď, že tvoja matka nikdy neprekročí prah tvojho domu.

43. T

Tento a predošlý obraz sú fotografie z krásneho zvukového filmu o Don Boscovi. Matka prijíma z ruky syna na príručnej sv. omši sv. prijímanie. Ján Bosco sa stal kňazom, a teraz mu už môžeme hovoriť Don Bosco. "Don" znamená v taliančine toľko, ako dôstojný pán.

44.

Ešte v tom istom roku, 8. decembra, mal tu v sakristii kostola sv. Františka v Turíne započat' svoj apoštolát mládeže. Tu mu priviedla P. Maria prvého chovanca, chudobného, jednoduchého murárskeho učňa, ktorého kostolník vybil, pretože nevedel ministrovať. Don Bosco ho láskavo privítal a porozprával sa s ním. V nasledujúcu nedeľu už prišlo 6 chlapcov, aby ich Don Bosco poučoval.

45.

Prvé oratorium, totiž prvé shromaždište pre chlapcov bolo založené. Počet čoskoro vzrástol až na sto a už po roku na trieste. Pretože Don Bosco nemal pre nich zvláštne miesto, shromaždil ich na lúku, do lesa, alebo sa zlého počasia do nejakej stodoly.

46.

Don Bosco sa staral o hru a zábavu, o vyučovanie náboženstva, ale aj o prácu a bývanie. Každú voľnú chvíľu (lebo bol duchovným správcom v nemocnici grófký Barolo) - venoval službám mládeže.

47.

Náš obraz ukazuje člnkovanie. Don Bosco začína mariánsku pieseň, pri ktorej nielen chlapi, ale aj ľudia na brehu oduševnene spievajú. Päť rokov pracoval Don Bosco pre svojich chlapcov bez odдыхu, až ho ťažká nemoc priviedla skoro na okraj hrobu.

48.

Nebo prerážajúcim modlitbám chlapcov a opatere jeho matky sa podarilo vytiahnuť ho z pazúrov smrti. Neopísateľný bol jasot, keď mohol Don Bosco prvý krát vyjsť. Triumfálne ho nosili mladíci na ramenách.

49. R.

R1846 kúpil Don Bosco pomerne lacno stodolu. Pinardiho v turínskom predmestí Valdocco. Tam zriadil svoje prvé oratorium. Boly to zárodky mesta Don Boscovho, ktoré budeme neskoršie obdivovať.

50.

Nato kúpil aj dom. Mal sa stať útulkom pre mládež, ktorá bola najopustenejšia v meste. Tu mali byť chránení pred nebezpečenstvami veľkomesta a predsa najst' všetko potrebné: byt, stravu, zamestnanie. Pravda, tu potreboval niekoho, kto by mu viedol domácnosť, a pretože nenašiel nikoho, poprosil svoju matku, ktorá ochotne prívola.

51.

Deň po Všetechsvätých, 3. novembra 1846 vidíme matku a syna na ceste do Turína. Prihodila sa im pekná udalosť. Don Bosco sa spýtal jeho známy, z čoho sa bude živiť v Turíne. Keď počul, že z "Prozreteľnosti", vytiahol svoje zlaté hodinky a daroval ich Don Boscovi. Chcel byť prvým nástrojom prozreteľnosti.

52.

V dome našli veľmi málo. To, čo priniesla matka Margita vo veľkej plachte, museli predať, aby si mohli kúpiť potraviny a zariadenie na prvé dni.

53.

Matka Margita riadila neúnavne domácnosť Don Boscovu po 10 rokov. Len raz chcela odísť, keď chlapi hrozne vyvádžali. Záhonky v záhrádke boli rozšliapané, bielizeň ležala po zemi v blate, taniere boli porezbíjané. Ale ostala, keď ju vzal Don Bosco za ruku a mliečky ukázal na kríž.

54.

Don Bosco počal v oratoriu zriaďovať remeselnícke dielne. Zpočiatku pre obuvníkov, krajčírov a kníhárov, neskôršie aj pre sámočníkov, stolárov, kníhtlačiarne a sochárov.

55 .

Také veľké sú učňovské školy salesiánov teraz. Na obrázku salesiánska dielňa v turínskom ústave. Požehnanie tých dielní, výberne vedených dobrým personálom, môže len ten oceniť, kto pozná mnoho mravných nebezpečenstiev, ktorým podlieha učieľ so strany kamarátov a pomocníkov v mnohých dielnách a podnikoch.

56.

A teraz niečo o výchovnom spôsobe sv. Don Bosca. On sám ho nazýva predchádzajúcim. Pozostáva v tom, že vychovavateľ svojho chovanca nikdy nespustí z očí vždy je medzi nimi a láskou si získa ich úplnú dôveru. Len kto má dôveru mladých môže a úspechom na nich pôsobiť. Môže ju viesť až na vrchol dokonalosti,

57.

ako Dominika Savia, s ktorým sa Don Bosco rozpráva. Teoreticky ten systém nie je nič nového. Ale Don Bosco mu dal život a skutočnosť. Dľa učenia a príkladu Don Bosca nestačí chlapcovi len povedať, čo má robiť a čo zanechať. Musí ustavičnou láskavou ochranou znemožňovať mladému človekovi hrieť, až sa navykne kráčať samostatne cestou čnosti. Že sa v tom spôsobe vyžaduje veľmi mnoho od vychovavateľa, je jasné. Zato je však veľmi úspešný a príjemný pre mládež.

58.

Veľmi dobre sa osvedčil a osvedčuje podnes u saleziánov zvyk dávať "večerné slovo", ktoré zaviedol Don Bosco. Pri tej príležitosti rozprával niekedy svoje zázračné prorocké sny, ktoré sa vždy splnily. Pretože ich vždy končil slovami "Dobrá noc", boli navesvané "dobrounocou".

59.

Don Bosco postavil svoj spôsob na náboženskom základe. Jeden z nich je: "Spoveď a sv. prijímanie". Už pred-tým-Pius-X.-vydal-svoje-dekréty-o-svätem-prijímaní Už predtým, čo Pius X. vydal svoje dekréty o sv. prijímaní, pestovali sa v saleziánskych domoch časté ba denné sv. prijímania. O sv. spovedi povedal Don Bosco: Ak chcete pokročiť v dobrom, tak musíte často prijímať túto sviatosť. Len zriedka alebo len raz do roka prijatá je ako kvapka na horúci kameň.

60.

Druhý základ je pobožnosť k P. Marii. Zvlášť ju uctieval pod menom "Pomocnica kresťanov". Na ňu ukazoval ako na zprostredkovateľku všetkých milostí.

61.

Príklad pre výsledok náboženskej výchovy. Don Bosco kázal 300 trestancom v turínskej väznici exercície. Potom prosil, aby ho celkom samého bez dozorcov nechali ísť s nimi na celodenný výket. A výsledok? Ani jeden neutekol. Večer sa vrátili všetci v zástupe do trestnice. Právom povedal Don Bosco: "Náboženská výchova ušetrila by štátu mnoho výdavkov na väzniciach a nemocniciach."

62.

Don Bosco očividne dokazoval, že náboženská výchova nebráni radosti. Nikde nebolo veselšie ako v oratóriu. Mali tam aj svoj orchester, hudba a divadlo.

63.

Čo sme počuli doteraz o sv. Don Bosci, stačilo by, aby sme ho modlí obdivovať. Ale horlivosť pre duše užho nepoznala hraníc. Po námahách dňa posadil sa k písaciemu stolíku a písal knihy. Napísal ich na sto. Spisy Don Boscove rád čítal ľud; písal hlavne o dejinách, o náboženstve a zábavné knihy. Napísal aj niekoľko veselých divadiel.

64.

V apoštoláte tlače pokračujú jeho duchovní synovia. Vidíme jednu stenu v pavilone saleziánov na svetovej výstave katolíckej tlače. Hore sa poukazuje na proroctvo Don Bosca: Čoskoro budeme mať tlačiarne, najprv jednu, veľkú a potom mnohé. Z malej tlačiarne, r. 1861 založenej, vzniklo doteraz 76 saleziánskych tlačiarňí.

65.

Don Bosco sa neuspokojil s mladými, ktorí prišli k nemu, on ich vyhľadával a hlavne tých, ktorí boli vo veľkom nebezpečenstve. Koľkokrát ho videli vo väzení u mladých zločincov, s ktorými sa láskavo porozprával. Pravda, mnohým nepomáhaly ani jeho slová.

66.

Raz ho zastavil jeden taký nešťastník s revolverom v ruke. "Peniaze alebo život!" Nepoznal Don Bosca, ale on jeho áno. Svätý sa dal spoznať, načo Antonio prosil o odpustenie. Hneď na mieste sa vyspovedal a stal sa konečne poriadnym človekom.

67.

Don Bosco využil každú príležitosť pracovať za spasenie duší. Tu sedí na voze, aby odvykol kočiša kliať a po ceste ho vyspovedal.

68.

Keď vyletela do vzduchu prachárňa vo Valdoccu, bol Don Bosco jeden z prvých na mieste nešťastia. V jeho klobúku doniesli chudákovi vodu, kým on sám sa staral o umierajúcich. Keď r. 1854 bola v Turíne cholera a za niekoľko dní zomrelo 1500 osôb, bol don Bosco vo dne v noci na nohách, aby pomáhal.

69.

"Pane, daj mi duše, všetko ostatné si vezmi!" To bolo jeho heslo. Spása duší a česť božia boli obsahom jeho života. Hľadal rozmnožiť slávu Božiu postavením mnohých chrámov. Len v Turíne postavil 3 nové kostoly. Tu študoval plán baziliky Panny Márie Pomocnice kresťanov, o ktorej Don Bosco tvrdí, že P. Maria si ju sama postavila k svojej úcte.

70.

So 40 centesimami vo vrecku začal Don Bosco budovať tento kostol, ktorý mal stáť milióny a predseda mal stále peniaze, keď prišli účty, lebo ľudia ustavične dávali z vďačnosti k P. Marii, že vyslyšala ich prosby. Bazilika P. M. Pomocnice kresťanov je ešte vždy jednou z najvýznamnejších pútnických miest Turína, a celého Talianska.

71.

Jedna veselá udalosť zo života Don Bosca. Dvaja preláti, ktorí ho ináč mali radi, považovali ho za blázna, keď začal rozprávať o svojich plánoch. Chcel stavať kostoly, dielne, školy, gymnázia a to všetko bez peňazí. Chceli ho chytrým spôsobom odviezť do blázince a preto ho pozvali na vychádzku. Tu si dovoľil Don Bosce žart. Nechal vojsť pánov pred sebou do koča, ale nešiel za nimi, lež zavrel dvere a kočišovi dal znamenie, aby dobre hnal. Je jasné, že sa kočiš nič nestaral o krik pánov, lebo predseda jeden z nich mal byť choromyseľný. V nemocnici však boli dozorcovia veľmi prekvapení, keď našli v koči dvoch pánov, z ktorých každý tvrdil, že on nie je ten pravý. Až po niekoľkých hodinách sa omyl vysvetlil.

72.

Aj to hovorieval Don Bosco, že chce založiť rehoľnú spoločnosť, ktorá by pokračovala v jeho diel vo všetkých častiach sveta. A nebol to len sen. 3. apríla 1874 bola schválená Spoločnosť Saleziánov Don Bosca Piom IX. Dnes má vyše 12 tisíc členov a skoro tisíc domov.

73.

Ešte druhú rehoľu založil Don Bosco, dcéry P. Marie Pomocnice kresťanov. Pracujú v duchu Don Bosca medzi ženskou mládežou. Počtom sú len málo za saleziánmi. Pre mnohých ľudí vo svete, ktorí nemôžu vstúpiť do kláštora, ale predsa majú záujem na dielach Don Bosca založil spolok Združenie saleziánskych spolupracovníkov. Každý dobrý katolík môže byť jeho členom. Nemá zvláštnych povinností, len nejakým spôsobom podporovať saleziánov, buď almužnou, spoluprácou, a modlitbou.

74.

Don Bosco by bol rád šiel na misie. Sny o misách sa opakovali. Videl svojich saleziánov u celkom neznámeho kmeňa hlásať evanjelium.

75.

11. novembra 1875 odcestovalo prvých 10 misionárov do Patagonie v Južnej Amerike. - Vedľa Don Bosca sedí konzul z Argentíny. Kňaz, ktorému Don Bosco dáva knižku s radami pre misionárov je Don Cagliero, ktorý sa stal neskoršie kardinálom a apoštolom Patagonie.

76.

od roku 1875 idú každý rok saleziánski misionári do Ameriky, Ázie a Afriky až v počte 200. Obraz predstavuje saleziánskych misionárov v Turíne v deň odchodu.

77.

Don Bosca poznal celý svet ako horlivého kňaza, ako apoštola mládeže. Bol výborným organizátorom, ale robil aj zázraky. Ľud ho uctieval ako svätého. Vo všetkých ťažkostiach volali Don Bosca. Tu ho vidíme u ne-

mocného príbuzného kardinála Berardiho. Svojím požehnaním uzdravil chlapca, ktorého už lekári nemohli uzdraviť.

78.

Raz bol Don Bosco aj v bývalom Rakúsku, aby uzdravil ťažko nemocného. Bol to gróf Henrich z Chambordu, z domu Burbonov, ktorý pozval k sebe Don Bosca na zámok Frohsdorf neďaleko Viedne. Don Bosco vedel aj trochu nemecky. Naschvál sa učil túto reč, aby mohol dať duševnú pomoc a potechu zajatcom vo vojne roku 1859.

79.

V živote Don Bosca sa hovorí aj o vzkriesení mŕtveho. Ide tu o 15-ročného chlapca, ktorého Don Bosco obvyčajne spovedával. Pretože Don Bosco bol niekoľko dní preč z domu, spovedal sa chlapec u cudzieho kňaza a vedome zamlčal ťažký hriech. Don Bosco ho vzkriesil, aby ešte mohol napraviť chybu.

80.

R. 1883 bol Don Bosco v Paríži, kde kázal v rozličných kostoloch. Tu sa stalo, že počas kázne jeden pán, menom Portalis, poslanec, vyhlásil, že keď deň predtým Don Bosco uzdravil jeho ženu a dieťa.

81.

Raz navštívil Don Bosca v Paríži známy spisovateľ a filozof Viktor Hugo. Čo Don Bosco tomu nevercovi z tejto príležitosti povedal, urobilo naňho taký dojem, že na druhý deň prišiel zasa a zriekol sa svojej nevery-.

82.

Všade, kde sa objavil Don Bosco, javilo sa oduševnenie. Všetci ho chceli vidieť, počuť a dostať jeho požehnanie. Keď bol Don Bosco v Španielsku, musely ísť z Barcelony do Saria denne zvláštne vlaky. Toľko bolo záujemcov.

83.

Ale aby sme si nemysleli, že Don Bosco nikdy nemal ťažkostí vo svojich podujatiach. Mnoho rokov trvalo, kým uznali jeho zásluhy. Zpočiatku boli proti nemu všetky úrady. Kňaz na čele uličníkov, to bolo podozrivé, to vyzeralo ako revolúcia. Tak sa stalo, že museli viackrát ~~museli~~ ~~svet~~ ~~dom~~ prezerat' jeho dom. Raz si mysleli, že už našli to, čo hľadali a zatiaľ to boli nevyplatené účty.

84.

Aj príroda bola proti nemu. Blesk a búrka narobili mnoho škody jeho domu. Raz mu spadla novostavba v pravom smysle slova na hlavu.

85.

Peklo robilo všetko, aby zničilo poslanie Don Bosca. Strašnými obrazmi okrádal ho diabol o nočný odpočinok. (Don Bosco spal len päť hodín denne a raz v týždni pracoval cez celú noc.) Keď mal Don Bosco napísané Konštitúcie, boli naraz celkom obľáste atramentom, takže musel znova začať prácu.

86.

Viackrát ho chceli zavraždiť. Strela dobre trafila. Keverenda bola rozstrielená, ale jemu sa nestalo nič. Kludne, ako keby s a nič nestalo, vyučuje Don Bosco ďalej.

87.

Najali i vrahov, ktorí ho prenasledovali, a iste by ho boli zavraždili, keby mu nebola poslala božská prozreteľnosť pomoc. V poslednom okamihu sa objavil tajomný pes, ktorý ľahko premohol nepriateľov.

88.

Don Bosca nazýval svojho štvornohého ochráncu podľa jeho farby "Sivkom". Nik nevedel, či je. Často ho nebolo vidieť celé mesiace, ale keď bol na mieste, ak bol v nebezpečenstve život Don Boscov.

89.

O živote Don Boscovom by sa dalo rozprávať ešte mnoho zaujímavých vecí, ale nechceme byť prídlhí. Blížime sa ku koncu. Vidíme obraz Don Bosca z r. 1886. Don Bosco je slabý starec. Lekári sa veľmi divili, ako sa môže človek pri takej ťažkej a namáhavej práci dožiť ~~XX~~ 72 a pol roka.

90.

Keď ho presili, aby sa trochu šetril, odpovedal: "Kým diabol neprestane lapať duše, ja neprestanem ich zachraňovať. - V nebi si odpočinieme, nie na zemi. Jeho pozemský život sa skončil 31. januára 1888. Jeho posledná myšlienka patrila jeho spolupracovníkom a dobrodincom.

91.

Smútiaci saleziáni, dcéry P. M. Pomocnice a saleziánski chovanci pri ~~xxxxxx~~ Don Boscovi.

92.

Don Bosco na smrteľnej posteli. Ako blesk sa rozniesla zpráva o jeho smrti. Celý svet to cítil a tisíce listov prichádzalo vyjadriť sústrast do turínskeho domu.

93.

Do kňazského rúcha obliečený bol Don Bosce sedačky vystretý. Vyše 40 tisíc osôb prešlo kolo neho, aby ho ešte raz videli.

94.

Pohreb bol v Turíne na Valsalice, v tamojšom saleziánskom ústave, kde zostala mrtvola až do jeho blahorečenia, r. 1929. Pred hrobom Don Bosca klačia dve osoby, ktoré boli zázračne uzdravené na jeho prímluvu, keď ich už lekári vyhlásili za nevylečiteľné.

95.

Ak majú niektorého zomretého vyhlásiť za blahoslaveného alebo svätého, vyžadujú sa mnohé a dôkladné procesy. Len diecezálny informatívny proces trval 6 mesiacov a mal 562 zasadnutí. Ešte širší je apoštolský

proces. Náš obraz ukazuje zasadnutie Kongregácie obrádov z procesu blahoslaveného v prítomnosti sv.Otca.

96.

Slávnostné vyhlásenie za blahoslaveného bolo 2. júna 1929. O osem dní neskoršie boli prevezené pozostatky triumfálnym spôsobom do baziliky Pomocnice kresťanov.

97.

Rakva s pozostatkami sv. Don Bosca je dielom saleziánskych učňov.

98.

Bývalí chovanci z rozličných saleziánskych ústavov na slávnostnom sprievode.

99.

More ľudstva na námestí pred kostolom P.M. Pomocnice. Do 200 tisíc osôb sa zúčastnilo tejto slávnosti.

100.

Prinesenie pozostatkov do baziliky. Don Bosco slávnostne vchádza do svätyne, ktorú sám vystavil.

101.

Pozostatky pred dočasným oltárom xxx Don Bosca. Z jeho pozostatkov ostaly len kosti. Tvár je urobená umele.

102.

Slávnostné osvetlenie baziliky Pomocnice kresťanov za dňov blahorečenia.

103.

Na veľkonočnú nedeľu r. 1934 bol Don Bosco Fiom XI. vyhlásený za svätého. Je to najväčšie vyznamenania, ktoré Cirkev udelí svojmu dieťaťu. V ten deň bol chrám príliš malý, aby pojai všetkých ctiteľov svätcových, ktorí sa síšli z celého sveta.

104.

Ako v Ríme tak aj v Turíne bolo zlé počasie počas vyhlásenia za svätého. Ale predsa prišli všetci. Veď Don Bosco bude len raz vyhlásený za svätého a to stojí aj najväčšiu obeť!

105.

Don Boscov oltár sa stavia. Má to byť pravý oltár v bazilike Pomocnice.

106.

R. 1934 začali rozširovať baziliku Pomocnice kresťanov. Vidíme model skončeného kostola, ktorý má potom pojsť trikrát toľko veriacich ako doteraz.

107.

31. januára 1936, v deň 48 výročia jeho úmrtia, dostal Don Bosco, veľký apoštol mládeže, svoje čestné miesto v bazilike sv. Petra. Nad hrobom jeho veľkého dobrodyncu Pia X. pnie sa veľká socha kráľa chlapcov, majstrovské to dielo umelca Canonica

108.

Ľavou rukou chráni Don Bosco svojho najlepšíeho žiaka Dominika Savio a malého obyvateľa Ohnivej zeme Zefirína Namunkurá, syna "veľkého kazika". Celý jeho kmeň priviedol k viere Kristovej kardinál Cagliero. Má to byť znakom, že apoštolát Don Bosca nepozná rozdielu zemí a rás. Pravou rukou ukazuje Don Bosco na hrob kniežat apoštolských.

109.

Ak nájdeme nejakú osobnosť aj na známkach, tak je to iste znakom jej cti a vážnosti. Katolícka tlačová výstava priniesla tieto dve známky. Vpravo Don Bosco, vľavo sv. František Saleský, dla ktorého náš svätý nazval svoju Kongregáciu Saleziánmi.

110.

Po celom svete sa stavajú kostoly a kaplnky ku cti sv. Don Bosca. Vidíme nový kostol D. Bosca v Bazileji. Ale aj škola a chlapčenské domovy, ulice a námestia nesú jeho meno. V Južnej Amerike sú podľa neho pomenované mestá a dediny.

111.

Nakoniec ešte pohľad na mesto Don Boscovo v Turíne : Valdocco. V prostriedku bazilika Pomocnice. Za ňou kostol sv. Františka Saleského. Vedľa stále kedysi stodola Pinardiho, kde začínal Don Bosco svoje dielo. Pred bazilikou socha Don Bosca, ktorú postavili bývalí chovanci. V popredí vľavo medzinárodné saleziánske tlačiarne a kníhkupectvá.

112.

Naša duševná cesta do mesta kráľa chlapcov je skončená a vrátíme sa domov. V srdciach ale ostane túžba, aby sme videli skutočne, čo sme videli na obraze.

113.

Aké pekné by to bolo, keby sme aj my boli na obraze turínskych pútnikov!

114.

ako títo skauti pred pomníkom Don Bosca, aby sme mohli holdovať veľkému apoštolovi mládeže. Najlepšie bude, ak budeme nasledovať jeho príklad a učenie.

114.

Svätí saleziáni, sestričky Márie Pomocnice a chovanci obkľučujú sv. Don Bosca, ktorý si vytýčil za cieľ obnoviť svet v Kristovi. Aj nás chce chytiť do svojich sietí a priviesť ku Kristu. Staňme sa aspoň najmenším drahokamom v korune slávy sv. Don Bosca!

